

Buiten zochten ze de zonnige, luwe plaatsen op aan slootkanten en tegen tuinvalletjes, druk kijkende en vechtende om het weinige voedsel. De Texelsche spreeuw heeft allang haar trekvogelaard afgelegd; elken winter blijven ze in massa's over, en al is schraalhans dan vaak keukenmeester, het leven brengen ze er wel af. In alle streken van ons land gedragen de spreeuwen zich niet gelijk; in Drente b.v. zag ik eenige jaren geleden in den winter geen enkele van deze vogels, half Februari pas kwamen ze hun broedplaatsen opzoeken. En hier kwinkeleeren ze al druk in het begin van Januari, en op elke nestplaats is dan al beslag gelegd!

Een bijzonder moedig vogeltje vind ik het graspiepertje. Al vriest het, dat het kraakt, zoo'n pieper blijft even monter, dribbelt met kleine pasjes over het ijs, of vliegt met korte vleugelslagen van sloot naar sloot, waar hij aan de ruige kanten steeds voldoende voedsel schijnt te kunnen vinden.

Over het algemeen wordt er met zulke vriesdagen veel geleden in de vogelwereld, maar als het weer zachter wordt, is alle leed spoedig vergeten. En toen ik eenige dagen na de strenge kou van de ijsbaan af achter den dijk het vroolijke, welluidende »pieuw, pieuw« van de smienten en het fluitend »oewuut, wuut« van de wulpen hoorde, toen was de verleiding te sterk; ik gooide de schaatsen aan kant en wandelde weer naar de Mok; waar nu zoo'n gezellige drukte heerschte. Zeevogels doken zoo lustig tusschen het ijs, en op het wad draafden tal van steltloopers, zich haastende de verloren krachten door stevig voedsel te herwinnen.

Lang duurde de vreugde niet; Februari zette in met een koude, welke die van Januari nog overtrof. Bovendien kregen we een paar maal een sneeuwjacht, waarbij de fijne vlokken als scherpe steentjes elk levend wezen geeselden. En verschillende vogels hadden al op het zachtere weer gebouwd; leeuweriken waren al teruggekeerd, en enkele ooievaars moeten het oude nest al opgezocht hebben. Die lenteboden zijn wel wat voorbarig geweest.

In de koude Februaridagen is er nog veel meer geleden dan in de voorgaande maand. Vooral de zeevogels moesten het ontgelden; verblind door de sneeuw werden smienten en rotganzen bij tien stuks in één schot neergelegd. Maar ook de kleine vogels hadden het kwaad te verantwoorden. In kleine troepjes trokken sneeuwgorzen en leeuweriken rond door de duinen; de hardgevroren met sneeuw bedekte grond maakte het vinden van voedsel zoo goed als onmogelijk. Met klokheldere stemmetjes riepen ze elkaar moed in, en waarschuwden ze elkaar als ze een beschut plaatsje vonden, waar ze dan onbeholpen fladderende neervielen.

Gelukkig duurde de slechte tijd weer niet lang; maar toch zullen verscheidene zangers hun dood in de kille sneeuw hebben gevonden.

In de vogelwereld is honger en ellende weer zoo spoedig vergeten; enkele dagen later vloog de leeuwerik jubelend omhoog, boven de nog, gedeeltelijk met sneeuw bedekte velden.

Texel.

J. DRIJVER.

EEN VERGROENDE KOEKOEKSBLOEM.

ONDER de wilde planten, die in mijn tuin groeien, behoort ook de gewone dagkoekoeksbloem (*Melandryum rubrum* Grcke.) Van Mei tot in het late najaar vertoont zij er op verschillende plaatsen haar mooie, purper-rose sterretjes, die zoo sterk uitkomen tegen het donkere groen der bladeren. Verleden jaar had ik o.a. eene forse vrouwelijke plant (zooals men weet is deze koekoeksbloem tweehuizig) achter in den tuin staan, die talrijke bloemen voortbracht, en later uit de aardige getande zaaddoosjes de zaden bij honderden om zich heen strooide. De plant werd in het begin van dit jaar verzet en kwam nu naast een mannelijk exemplaar

te staan, eenigszins beschadwd door lijsterbes en els. Toen in de eerste lentedagen de koekoeksbloemen weer begonnen te groeien, was reeds spoedig enig verschil tusschen die beiden te bemerken. Terwijl de man flink in de hoogte schoot, groeide zijne vrouw meer in de dikte; ze begon zich sterk te vertakken, doch de bladeren bleven vrij dicht op elkaar zitten. Ook waren de laatste wat lichter van kleur en gladder dan die van de mannelijke plant. Zoo groeiden zij voort en eindelijk kwam de bloeitijd. Weldra keken nu de roode bloempjes van onder de bladeren van het kleine elzenboompje uit, doch bij nader onderzoek bleken zij alle van de mannelijke plant te zijn. De andere was wat achterlijk en vertoonde niets dan dichte klwens van kleine groene bladeren en knoppen. De roodbruine tint, welke de knoppen en dikwijls ook de bloeistengels van de koekoeksbloem kenmerkt, was nergens te bespeuren. Langzaam aan groeiden de klwens wat uit, de knoppen gingen open — en bleven even groen als de geheele plant. Bovendien geleken ze in vorm heel weinig op de gewone bloemen, terwijl de meeste abnormaal groot waren. Bijgaande schetsjes (fig. 1 en 2) geven een bloeitak op de halve grootte en eene afzonderlijke bloem een weinig grooter weer. Bij nadere beschouwing waren alle deelen van eene vrouwelijke bloem terug te vinden; de vijfstandige kelk, waarvan de tanden tot vrij grootte, spitse blaadjes waren uitgegroeid, de

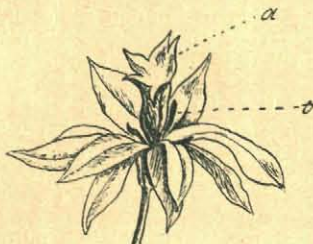

Fig. 2.

geopende vruchtbeginsels kon ik een spoor van eitjes vinden. Tusschen bloemkroon en vruchtbeginsel bevonden zich nog een vijftal kleine, lijnvormige blaadjes (*b*), welke blijkbaar de schubjes moesten voorstellen, die bij eene gewone koekoeksbloem de (wit gekleurde) bijkroon vormen.

De plant heeft den geheelen zomer groene bloemen gedragen en geene nakomelingen gekregen. Ik heb echter nog een paar exemplaren van de honderdtallen jonge planten, die in het voorjaar van 1912 opkwamen uit de zaden, welke in den zomer van 1911 door de plant zijn uitgestrooid, en ben zeer benieuwd, wat voor bloemen zij dezen zomer zullen opleveren.

Fig. 1.

vijf kroonbladen, welke veel overeenkomst vertoonden met de kelkslippen, de stamper, bestaande uit het vruchtbeginsel met de vijf stempels (stijlen ontbraken.) De gedaante van dit laatste bloemdeel (de stamper) was nogal varieerend bij verschillende bloemen. Bij sommige was het klokvormig, met vijf punten aan den rand (de stempels) en geheel hol (*a*). Bij andere had het vruchtbeginsel meer den vorm van een zaaddoos en was opgevuld met ineengevouwen groene blaadjes, terwijl de stempels, hoewel groen, meer op die van eene normale bloem geleken (zie fig. 3.) In geen van de door mij

Fig. 3.

W. H. J. VAN DER BEEK.